

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΟΥΓΚΑΝΤΑΣ

τον κ. Fred Jocham OMACH,
Υφυπουργό Οικονομικών,

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΟΥ ΒΑΝΟΥΑΤΟΥ

τον κ. Joe NATUMAN,
Υπουργό Εξωτερικών, Διεθνούς Εμπορίου και Τηλεπικοινωνιών,

ΓΙΑ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΖΑΜΠΙΑΣ

τον κ. Lwipa PUMA,
Αναπληρωτή Υπουργό Εμπορίου και Βιομηχανίας,

ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΤΗΣ ΖΙΜΠΑΜΠΟΥΕ

τον κ. Michael C. BIMHA,
Αναπληρωτή Υπουργό Βιομηχανίας και Εμπορίου.

ΟΙ ΟΠΟΙΟΙ, μετά την ανταλλαγή των πληρεξουσίων εγγράφων τους που βρέθηκαν εντάξει,

ΣΥΜΦΩΝΗΣΑΝ ΣΤΙΣ ΑΚΟΛΟΥΘΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ:

ΑΡΘΡΟ ΜΟΝΟ

Σύμφωνα με τη διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 95, η συμφωνία του Κοτονού τροποποιείται ως εξής:

Α. ΠΡΟΟΙΜΙΟ

1. Η ενδέκατη αιτιολογική σκέψη που αρχίζει με την πρόταση «ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις δηλώσεις στις οποίες προέβησαν, στην Λιμπρεβίλ και στο Σάντο Ντομίνγκο (...)» αντικαθίσταται ως εξής:

«ΥΠΕΝΘΥΜΙΖΟΝΤΑΣ τις δηλώσεις των διαδοχικών διασκέψεων κορυφής των Αρχηγών Κρατών και Κυβερνήσεων των κρατών ΑΚΕ».

2. Η δωδεκάτη αιτιολογική σκέψη που αρχίζει με την πρόταση «ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι αναπτυξιακοί στόχοι της χιλιετίας...» αντικαθίσταται ως εξής:

«ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι αναπτυξιακοί στόχοι της χιλιετίας που απορρέουν από τη Διακήρυξη της Χιλιετίας, την οποία ενέκρινε η γενική συνέλευση των Ηνωμένων Εθνών το 2000, ιδίως η εξάλειψη της έσχατης φτώχειας και της πείνας καθώς και οι αναπτυξιακοί στόχοι και αρχές που συμφωνήθηκαν στις διασκέψεις των Ηνωμένων Εθνών, αποτελούν σαφές όραμα και πρέπει να υποστηρίζουν τη συνεργασία ΑΚΕ-ΕΕ στο πλαίσιο της παρούσας συμφωνίας. Αναγνωρίζοντας ότι η ΕΕ και τα κράτη ΑΚΕ πρέπει να καταβάλουν συντονισμένες προσπάθειες για να επισπεύσουν την πρόοδο προς την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας»

3. Μετά τη δωδέκατη αιτιολογική σκέψη, που αρχίζει με « ΕΚΤΙΜΩΝΤΑΣ ότι οι αναπτυξιακοί στόχοι»προστίθεται:

«ΠΡΟΣΥΠΟΓΡΑΦΩΝΤΑΣ το πρόγραμμα για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας που παρουσιάστηκε στη Ρώμη, συνεχίστηκε στο Παρίσι και αναπτύχθηκε περαιτέρω στο πρόγραμμα δράσης της Άκκρα.»

4. Η δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη που αρχίζει με «ΔΙΔΟΝΤΑΣ ιδιαίτερη προσοχή στις εκκλήσεις.....»αντικαθίσταται ως εξής:

«ΔΙΔΟΝΤΑΣ ιδιαίτερη προσοχή στις εκκλήσεις που έγιναν και στους στόχους που συμφωνήθηκαν στις μείζονες διασκέψεις των ΗΕ και σε άλλες διεθνείς διασκέψεις, και αναγνωρίζοντας ότι είναι αναγκαίο να συνεχιστούν οι προσπάθειες για την επίτευξη των στόχων και την εκτέλεση των προγραμμάτων δράσης που καταρτίστηκαν στα φόρουμ αυτά»,

5. Μετά τη δέκατη τρίτη αιτιολογική σκέψη που αρχίζει με « ΔΙΔΟΝΤΑΣ ιδιαίτερη προσοχή στις εκκλήσεις», προστίθεται :

«ΕΧΟΝΤΑΣ ΕΠΙΓΝΩΣΗ της σοβαρότητας των περιβαλλοντικών προκλήσεων που θέτει η κλιματική αλλαγή σε παγκόσμιο επίπεδο και βαθιά ανήσυχοι για την κατάσταση των πλέον ευάλωτων πληθυσμών που ζουν στις αναπτυσσόμενες χώρες, ιδίως στις λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες και στα μικρά νησιωτικά κράτη ΑΚΕ, όπου η διαβίωση και η αειφόρος ανάπτυξη απειλούνται από κλιματικά φαινόμενα όπως η άνοδος της στάθμης της θάλασσας, η διάβρωση των ακτών, οι πλημμύρες, η ξηρασία και η απερήμωση,»

B. ΚΕΙΜΕΝΟ ΤΩΝ ΑΡΘΡΩΝ ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΤΟΝΟΥ

1. Το άρθρο 1 τροποποιείται ως εξής:

α) Η τρίτη παράγραφος αντικαθίσταται από τα ακόλουθα:

«Οι στόχοι αυτοί, καθώς και οι διεθνείς δεσμεύσεις των μερών, συμπεριλαμβανομένων των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας, διαπνέουν όλες τις αναπτυξιακές στρατηγικές και επιδιώκονται μέσω μιας ολοκληρωμένης προσέγγισης, η οποία λαμβάνει συγχρόνως υπόψη τις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και περιβαλλοντικές πτυχές της ανάπτυξης. Η εταιρική σχέση παρέχει ένα συνεκτικό πλαίσιο στήριξης για τις αναπτυξιακές στρατηγικές που υιοθετεί κάθε κράτος ΑΚΕ.»

β) Η τέταρτη παράγραφος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η συνεχής οικονομική μεγέθυνση, η ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, η συνεχής αύξηση της απασχόλησης και η βελτίωση της πρόσβασης στους παραγωγικούς πόρους αποτελούν μέρος του πλαισίου αυτού. Παρέχεται στήριξη για τον σεβασμό των δικαιωμάτων του ατόμου και την κάλυψη των βασικών αναγκών του, την προώθηση της κοινωνικής ανάπτυξης και των προϋποθέσεων για τη δίκαιη κατανομή των καρπών της μεγέθυνσης. Ενθαρρύνονται και στηρίζονται οι περιφερειακές και υποπεριφερειακές διαδικασίες ολοκλήρωσης, οι οποίες προωθούν την ενσωμάτωση των χωρών ΑΚΕ στην παγκόσμια οικονομία, όσον αφορά το εμπόριο και τις ιδιωτικές επενδύσεις. Αναπόσπαστο μέρος της προσέγγισης αποτελεί η δημιουργία ικανότητας των φορέων για την ανάπτυξη και βελτίωση του θεσμικού πλαισίου που είναι αναγκαίο για την κοινωνική συνοχή, για τη λειτουργία μιας δημοκρατικής κοινωνίας και ελεύθερης οικονομίας, και για την ανάδυση δραστήριας και οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών. Πρέπει να ληφθεί συστηματικά υπόψη η κατάσταση των γυναικών και τα ζητήματα που αφορούν τα φύλα, σε όλους τους τομείς - πολιτικό, οικονομικό και κοινωνικό. Οι αρχές της αειφόρου διαχείρισης των φυσικών πόρων και του περιβάλλοντος, περιλαμβανομένης και της κλιματικής αλλαγής, πρέπει να εφαρμόζονται και να ενσωματώνονται σε κάθε επίπεδο της εταιρικής σχέσης..»

2. Το άρθρο 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 2

Θεμελιώδεις αρχές

Η συνεργασία ΑΚΕ-ΕΚ, βασιζόμενη σε καθεστώς δικαίου και στην ύπαρξη μεικτών οργάνων, έχει ως γνώμονα το πρόγραμμα δράσης για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας που έχει συμφωνηθεί σε διεθνές επίπεδο όσον αφορά την ίδια ευθύνη, την ευθυγράμμιση, την εναρμόνιση, τη διαχείριση της βοήθειας με στόχο τα αποτελέσματα στον τομέα της ανάπτυξης και την αμοιβαία λογοδοσία, ασκείται δε σύμφωνα με τις ακόλουθες θεμελιώδεις αρχές:

- ισότητα των εταίρων και ίδια ευθύνη των αναπτυξιακών στρατηγικών: προς τον σκοπό της υλοποίησης των στόχων της εταιρικής σχέσης, τα κράτη ΑΚΕ καθορίζουν κυρίαρχα τις αναπτυξιακές στρατηγικές για την οικονομία και την κοινωνία τους, λαμβάνοντας δεόντως υπόψη τα βασικά και θεμελιώδη στοιχεία που περιγράφονται στο άρθρο 9· η εταιρική σχέση ενθαρρύνει την ίδια ευθύνη των αναπτυξιακών στρατηγικών από τις ενδιαφερόμενες χώρες και πληθυσμούς· οι αναπτυξιακοί εταίροι της ΕΕ ευθυγραμμίζουν τα προγράμματά τους με τις στρατηγικές αυτές·
- συμμετοχή: πέραν της κεντρικής κυβέρνησης ως κύριου εταίρου, η εταιρική σχέση είναι ανοικτή στα κοινοβούλια των κρατών ΑΚΕ, στις τοπικές αρχές των κρατών ΑΚΕ και σε διάφορους άλλους φορείς, για να ενθαρρυνθεί η ένταξη όλων των τμημάτων της κοινωνίας, συμπεριλαμβανομένου του ιδιωτικού τομέα και των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, στη πολιτική, οικονομική και κοινωνική ζωή·

- κεντρικός ρόλος του διαλόγου, εκπλήρωση των αμοιβαίων υποχρεώσεων και ευθύνη: οι υποχρεώσεις που αναλαμβάνονται από τα μέρη στο πλαίσιο του διαλόγου βρίσκονται στο επίκεντρο της εταιρικής σχέσης και των σχέσεων συνεργασίας· τα μέρη συνεργάζονται στενά για να καθορίσουν και να εφαρμόσουν τις απαραίτητες διαδικασίες που επιτρέπουν την ευθυγράμμιση και την εναρμόνιση από μέρους των δωρητών, ούτως ώστε να εξασφαλιστεί στα κράτη ΑΚΕ κεντρικός ρόλος στις διαδικασίες αυτές·
- διαφοροποίηση και περιφερειοποίηση: οι ρυθμίσεις και οι προτεραιότητες της συνεργασίας ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο ανάπτυξης του εταίρου, τις ανάγκες του, τις επιδόσεις του και τη μακροπρόθεσμη αναπτυξιακή στρατηγική του. Οι λιγότερο αναπτυγμένες χώρες τυγχάνουν ειδικής μεταχείρισης ενώ λαμβάνεται υπόψη ο ιδιαίτερα ευάλωτος χαρακτήρας των μεσογείων και νησιωτικών χωρών. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην περιφερειακή ολοκλήρωση, συμπεριλαμβανομένου του ηπειρωτικού επιπέδου.»

3. Το άρθρο 4 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 4

Γενική προσέγγιση

Τα κράτη ΑΚΕ καθορίζουν, με κυρίαρχο τρόπο, τις αναπτυξιακές αρχές και στρατηγικές καθώς και το μοντέλο της οικονομίας και κοινωνίας τους. Καταρτίζουν, από κοινού με την Κοινότητα, τα προγράμματα συνεργασίας που προβλέπονται στη παρούσα συμφωνία. Ωστόσο, τα μέρη αναγνωρίζουν τον συμπληρωματικό ρόλο και τη δυνητική συμβολή των μη κρατικών φορέων, των κοινοβουλίων των κρατών ΑΚΕ και των τοπικών αποκεντρωμένων αρχών στην αναπτυξιακή διαδικασία, ιδίως σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο. Προς το σκοπό αυτό, και υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, οι μη κρατικοί φορείς, τα κοινοβούλια των κρατών ΑΚΕ και οι τοπικές αποκεντρωμένες αρχές, ανάλογα με την περίπτωση:

- ενημερώνονται και συμμετέχουν σε διαβουλεύσεις για τις πολιτικές και τις στρατηγικές συνεργασίας, καθώς και για τις προτεραιότητες της συνεργασίας, ιδίως σε τομείς που τους/ τις αφορούν ή τους/ τις επηρεάζουν άμεσα, και για τον πολιτικό διάλογο.
- λαμβάνουν βοήθεια για να αναπτύξουν ικανότητες σε κρίσιμους τομείς, με στόχο την ενίσχυση των ικανοτήτων των εν λόγω φορέων, ιδίως όσον αφορά την οργάνωση και εκπροσώπηση, καθώς και τη δημιουργία μηχανισμών διαβούλευσης, συμπεριλαμβανομένων των διαύλων επικοινωνίας και διαλόγου, και για να προωθήσουν στρατηγικές συμμαχίες.

Οι μη κρατικοί φορείς και οι τοπικές αποκεντρωμένες αρχές, ανάλογα με την περίπτωση:

- λαμβάνουν χρηματοδοτικούς πόρους, υπό τους όρους που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, για να στηρίζουν τις διαδικασίες τοπικής ανάπτυξης.
- συμμετέχουν στην εκτέλεση έργων και προγραμμάτων συνεργασίας, σε τομείς που τους/ τις αφορούν ή σε τομείς στους οποίους διαθέτουν συγκριτικό πλεονέκτημα.»

4. Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Στους φορείς συνεργασίας περιλαμβάνονται:

- α) οι κρατικές αρχές (τοπικές, περιφερειακές και εθνικές), συμπεριλαμβανομένων των εθνικών κοινοβουλίων ΑΚΕ.

β) οι περιφερειακές οργανώσεις ΑΚΕ και η Αφρικανική Ένωση. Για τους σκοπούς της παρούσας συμφωνίας, η έννοια της περιφερειακής οργάνωσης ή του περιφερειακού επιπέδου περιλαμβάνει και τις υποπεριφερειακές οργανώσεις ή τα υποπεριφερειακά επίπεδα.

γ) οι μη κρατικοί φορείς:

- ο ιδιωτικός τομέας,
- οι οικονομικοί και κοινωνικοί εταίροι, συμπεριλαμβανομένων των συνδικαλιστικών οργανώσεων,
- η κοινωνία των πολιτών, σε κάθε της μορφή, σύμφωνα με τα εθνικά χαρακτηριστικά.»

β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «των μη κυβερνητικών φορέων» αντικαθίστανται από τις λέξεις «των μη κρατικών φορέων».

5. Το άρθρο 8 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 8

Πολιτικός διάλογος

1. Τα μέρη πραγματοποιούν σε τακτά διαστήματα συνολικό, ισόρροπο και ουσιαστικό πολιτικό διάλογο που οδηγεί σε αμοιβαίες δεσμεύσεις.

2. Στόχος του διαλόγου είναι η ανταλλαγή πληροφοριών, η ενθάρρυνση της αμοιβαίας κατανόησης και η διευκόλυνση του καθορισμού κοινών προτεραιοτήτων και προγραμμάτων δράσης, έτσι ώστε να αναγνωρίζονται, ιδίως, οι υφιστάμενοι δεσμοί μεταξύ των διαφόρων πτυχών των σχέσεων των μερών και των διαφόρων τομέων συνεργασίας, κατά τα οριζόμενα στην παρούσα συμφωνία. Ο διάλογος διευκολύνει τις διαβουλεύσεις μεταξύ των μερών στο πλαίσιο των διεθνών φόρουμ. Οι στόχοι του διαλόγου συμπεριλαμβάνουν την πρόληψη καταστάσεων στις οποίες ένα εκ των μερών μπορεί να κρίνει αναγκαία την προσφυγή στις διαδικασίες διαβούλευσης που προβλέπονται στα άρθρα 96 και 97.»

3. Ο διάλογος καλύπτει όλους τους σκοπούς και στόχους που προβλέπονται στην παρούσα συμφωνία, καθώς και όλα τα ζητήματα κοινού, γενικού ή περιφερειακού ενδιαφέροντος, συμπεριλαμβανομένων των ζητημάτων που αφορούν την περιφερειακή και ηπειρωτική ολοκλήρωση. Χάρη στον διάλογο, τα μέρη συμβάλλουν στην ειρήνη, την ασφάλεια και τη σταθερότητα και προωθούν ένα σταθερό και δημοκρατικό πολιτικό περιβάλλον. Ο διάλογος καλύπτει στρατηγικές συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένου του προγράμματος δράσης για την αποτελεσματικότητα της βοήθειας, καθώς και σφαιρικές και τομεακές πολιτικές, συμπεριλαμβανομένου του περιβάλλοντος, της κλιματικής αλλαγής, της ισότητας των φύλων, της μετανάστευσης και των ζητημάτων που συνδέονται με την πολιτιστική κληρονομιά. Ο διάλογος θα καλύπτει επίσης τις γενικές και τομεακές πολιτικές αμοιβαίων των μερών που θα μπορούσαν να θίξουν την επίτευξη των στόχων της συνεργασίας για την ανάπτυξη.

4. Ο διάλογος εστιάζεται, μεταξύ άλλων, σε συγκεκριμένα πολιτικά ζητήματα αμοιβαίου ή γενικού ενδιαφέροντος για την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας, όπως το εμπόριο όπλων, οι υπέρογκες στρατιωτικές δαπάνες, τα ναρκωτικά, το οργανωμένο έγκλημα, η παιδική εργασία, ή οι κάθε είδους διακρίσεις λόγω φυλής, χρώματος, φύλου, γλώσσας, θρησκευματος, πολιτικών ή άλλων πεποιθήσεων, εθνικής ή κοινωνικής καταγωγής, περιουσίας, γέννησης ή οποιασδήποτε άλλης κατάστασης. Ο διάλογος καλύπτει επίσης την αξιολόγηση, κατά τακτά διαστήματα, των εξελίξεων όσον αφορά το σεβασμό των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, των δημοκρατικών αρχών, του κράτους δικαίου και της χρηστής διακυβέρνησης.

5. Οι πολιτικές ευρείας βάσης για την προώθηση της ειρήνης και την πρόληψη, διαχείριση και επίλυση βίαιων συγκρούσεων, κατέχουν εξέχοντα ρόλο στον παρόντα διάλογο, καθώς και η ανάγκη να λαμβάνεται πλήρως υπόψη ο στόχος της ειρήνης και της δημοκρατικής σταθερότητας, κατά τον προσδιορισμό των περιοχών προτεραιότητας για τη συνεργασία. Στο πλαίσιο αυτό, οι αρμόδιες περιφερειακές οργανώσεις ΑΚΕ και η Αφρικανική Ένωση, κατά περίπτωση, συμμετέχουν πλήρως στον διάλογο αυτόν.

6. Ο διάλογος διεξάγεται με ευέλικτο τρόπο. Ο διάλογος μπορεί να είναι επίσημος ή ανεπίσημος, ανάλογα με τις ανάγκες, και να διεξάγεται εντός και εκτός του θεσμικού πλαισίου, όπως στο πλαίσιο της Ομάδας ΑΚΕ, της Συνέλευσης Ίσης Εκπροσώπησης, με την κατάλληλη μορφή και στο κατάλληλο επίπεδο, συμπεριλαμβανομένου του περιφερειακού, υπο-περιφερειακού ή εθνικού επιπέδου.» καθώς και στο εθνικό, περιφερειακό, ηπειρωτικό επίπεδο ή στο επίπεδο όλων των ΑΚΕ.

7. Στον διάλογο αυτόν συμμετέχουν οι περιφερειακές οργανώσεις και οι εκπρόσωποι των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, καθώς και τα εθνικά κοινοβούλια ΑΚΕ, κατά περίπτωση.

8. Οσάκις ενδείκνυται, και για να αποτρέπονται καταστάσεις στις οποίες ένα εκ των μερών μπορεί να κρίνει αναγκαία την προσφυγή στη διαδικασία διαβούλευσης, που προβλέπεται στο άρθρο 96, ο διάλογος που αφορά τα ουσιώδη στοιχεία πρέπει να είναι συστηματικός και θεσμοθετημένος με βάση τις λεπτομέρειες εφαρμογής που καθορίζονται στο παράρτημα VII.».

6. Το άρθρο 6 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 3, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Η χρηστή διακυβέρνηση, που αποτελεί τη βάση της εταιρικής σχέσης ΑΚΕ-ΕΕ, διαπνέει τις εσωτερικές και διεθνείς πολιτικές των μερών και αποτελεί θεμελιώδες στοιχείο της παρούσας συμφωνίας. Τα μέρη συμφωνούν ότι οι σοβαρές περιπτώσεις διαφθοράς, συμπεριλαμβανομένης και της δωροδοκίας που την προκαλεί, όπως αναφέρεται στο άρθρο 97, αποτελούν παραβίαση του στοιχείου αυτού.

β) Στην παράγραφο 4, προστίθεται το ακόλουθο εδάφιο:

«Οι αρχές που διέπουν τα βασικά και θεμελιώδη στοιχεία που καθορίζονται στο παρόν άρθρο εφαρμόζονται επί ίσοις όροις στα κράτη ΑΚΕ, αφενός, και στην Ευρωπαϊκή Ένωση και τα κράτη μέλη της, αφετέρου.»

7. Το άρθρο 10 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, η δεύτερη περίπτωση αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«– μεγαλύτερη συμμετοχή των εθνικών κοινοβουλίων ΑΚΕ, των τοπικών αποκεντρωμένων αρχών και, κατά περίπτωση, μιας δραστήριας και οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών και του ιδιωτικού τομέα.»

β) Στην παράγραφο 2, οι λέξεις «ελεύθερης αγοράς» αντικαθίστανται από τις λέξεις «κοινωνικής οικονομίας της αγοράς».

8. Το άρθρο 11 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 11

Πολιτικές για την οικοδόμηση της ειρήνης, την πρόληψη και διευθέτηση των συγκρούσεων, την αντιμετώπιση καταστάσεων αστάθειας

1. Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι χωρίς ανάπτυξη και μείωση της φτώχειας, δεν νοούνται διατηρήσιμη ειρήνη και ασφάλεια, και ότι χωρίς ειρήνη και ασφάλεια δεν νοείται διατηρήσιμη ανάπτυξη. Τα μέρη ακολουθούν δραστήρια, συνεκτική και ολοκληρωμένη πολιτική για την οικοδόμηση της ειρήνης, για την πρόληψη και επίλυση των συγκρούσεων, και για την ανθρώπινη ασφάλεια και αντιμετωπίζουν τις καταστάσεις αστάθειας εντός του πλαισίου της εταιρικής σχέσης. Η πολιτική αυτή βασίζεται στην αρχή της ίδιας ευθύνης και εστιάζεται ιδίως στην ανάπτυξη εθνικής, περιφερειακής και ηπειρωτικής ικανότητας, καθώς και στην έγκαιρη πρόληψη βίαιων συγκρούσεων, εντοπίζοντας άμεσα τα βαθύτερα αίτια, όπως την φτώχεια, και συνδυάζοντας με κατάλληλο τρόπο όλα τα διαθέσιμα μέσα.

Τα μέρη αναγνωρίζουν ότι είναι αναγκαίο να αντιμετωπιστούν οι νέες ή αυξανόμενες απειλές της ασφάλειας, όπως το οργανωμένο έγκλημα, η πειρατεία, η παράνομη διακίνηση, ιδίως ανθρώπων, ναρκωτικών και όπλων. Οι επιπτώσεις των παγκόσμιων προκλήσεων, όπως των κλυδωνισμών που υφίστανται οι διεθνείς χρηματοπιστωτικές αγορές, της κλιματικής αλλαγής και των πανδημιών, πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη.

Τα μέρη δίνουν έμφαση στο σημαντικό ρόλο των περιφερειακών οργανώσεων για την οικοδόμηση της ειρήνης και την πρόληψη και διευθέτηση των συγκρούσεων, καθώς και για την καταπολέμηση των νέων ή αυξανόμενων απειλών της ασφάλειας στην Αφρική, που αποτελεί καίριο ρόλο της Αφρικανικής Ένωσης.

2. Η αλληλεξάρτηση μεταξύ της ασφάλειας και της ανάπτυξης λαμβάνεται υπόψη στις δραστηριότητες στον τομέα της οικοδόμησης της ειρήνης, της πρόληψης και διευθέτησης των συγκρούσεων, οι οποίες συνδυάζουν βραχυπρόθεσμες και μακροπρόθεσμες προσεγγίσεις πέραν της απλής διαχείρισης των κρίσεων. Οι δραστηριότητες για την αντιμετώπιση των νέων και αυξανόμενων απειλών της ασφάλειας υποστηρίζουν, μεταξύ άλλων, την επιβολή του νόμου, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας στον τομέα των μεθοριακών ελέγχων, την ενίσχυση της ασφάλειας της διεθνούς αλυσίδας εφοδιασμού και τη βελτίωση των διασφαλίσεων σχετικά με τις αεροπορικές, θαλάσσιες και οδικές μεταφορές.

Οι δραστηριότητες στον τομέα της οικοδόμησης της ειρήνης, της πρόληψης και διευθέτησης των συγκρούσεων αποσκοπούν κυρίως στη διασφάλιση της ισορροπίας όσον αφορά τις πολιτικές, οικονομικές, κοινωνικές και πολιτιστικές ευκαιρίες που παρέχονται σε όλα τα τμήματα της κοινωνίας, στην ενίσχυση της δημοκρατικής νομιμότητας και της αποτελεσματικότητας της διακυβέρνησης, στη δημιουργία αποτελεσματικών μηχανισμών όσον αφορά την ειρηνική συμφιλίωση των συμφερόντων των διαφόρων ομάδων, την ενεργό συμμετοχή των γυναικών, την γεφύρωση των διαχωριστικών γραμμών μεταξύ των διαφόρων τμημάτων της κοινωνίας καθώς και την ενθάρρυνση μιας δραστήριας και οργανωμένης κοινωνίας των πολιτών. Εν προκειμένω, ιδιαίτερη προσοχή δίδεται στην ανάπτυξη συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης και μηχανισμών οικοδόμησης της ειρήνης, ικανών να συμβάλουν στην πρόληψη των συγκρούσεων.

3. Επιπλέον, στις σχετικές δραστηριότητες περιλαμβάνονται, μεταξύ άλλων, στήριξη των προσπαθειών διαμεσολάβησης, διαπραγμάτευσης και συμφιλίωσης, της αποτελεσματικής περιφερειακής διαχείρισης των σπάνιων κοινών φυσικών πόρων, της αποστράτευσης και κοινωνικής επανένταξης των πρώην μαχητών, της ρύθμισης του προβλήματος των ανήλικων στρατιωτών και της βίας κατά των γυναικών και των παιδιών. Λαμβάνονται κατάλληλα μέτρα ώστε να τεθούν λογικά όρια στις στρατιωτικές δαπάνες και το εμπόριο όπλων, μεταξύ άλλων, μέσω της στήριξης της προώθησης και εφαρμογής των προτύπων και των κωδίκων συμπεριφοράς που έχουν συμφωνηθεί, καθώς και να καταπολεμηθούν οι δραστηριότητες που υποδαυλίζουν τις συγκρούσεις.

3α. Ιδιαίτερη έμφαση δίδεται στην καταπολέμηση των ναρκών ξηράς κατά προσωπικού και των εκρηκτικών καταλοίπων του πολέμου, καθώς και στην καταπολέμηση της παράνομης κατασκευής, μεταφοράς, κυκλοφορίας και σώρευσης φορητών όπλων και ελαφρού εξοπλισμού και των πυρομαχικών τους, συμπεριλαμβανομένης της ακατάλληλης από απόψεως ασφάλειας αποθεματοποίησης και κακής διαχείρισης των αποθεμάτων και της ανεξέλεγκτης διάδοσής τους.

Τα μέρη συμφωνούν να συντονίζουν, να τηρούν και εφαρμόζουν πλήρως τις αντίστοιχες υποχρεώσεις τους στο πλαίσιο όλων των σχετικών διεθνών συμβάσεων και πράξεων και, προς τον σκοπό αυτόν, αναλαμβάνουν να συνεργάζονται σε εθνικό, περιφερειακό και ηπειρωτικό επίπεδο.

3β. Τα μέρη αναλαμβάνουν επίσης την υποχρέωση να συνεργάζονται για την πρόληψη των μισθοφορικών δραστηριοτήτων, σύμφωνα με τις υποχρεώσεις τους που απορρέουν από όλες τις σχετικές διεθνείς συμβάσεις και πράξεις, καθώς και από τις αντίστοιχες νομοθετικές και κανονιστικές διατάξεις.»

4. Για να αντιμετωπίσουν καταστάσεις αστάθειας με στρατηγικό και αποτελεσματικό τρόπο, τα μέρη ανταλλάσσουν πληροφορίες και διευκολύνουν τη λήψη προληπτικών μέτρων συνδυάζοντας, με συνεκτικό τρόπο, τα διπλωματικά μέσα και τα μέσα ασφάλειας και συνεργασίας για την ανάπτυξη. Συμφωνούν για τον καλύτερο τρόπο ενίσχυσης των ικανοτήτων των κρατών να εκπληρώσουν τον βασικό τους ρόλο και να εμψυχήσουν πολιτική βούληση για μεταρρυθμίσεις, σεβόμενα συγχρόνως την αρχή της ίδιας ευθύνης. Σε καταστάσεις αστάθειας, ο πολιτικός διάλογος είναι ιδιαίτερα σημαντικός και πρέπει, επομένως, να εντατικοποιηθεί και να ενισχυθεί.»

5. Σε περιπτώσεις βίαιων συγκρούσεων, τα μέρη λαμβάνουν κάθε κατάλληλο μέτρο για να παρεμποδίσουν την ένταση της βίας, να περιορίσουν την εδαφική της εξάπλωση και να διευκολύνουν την ειρηνική επίλυση των διαφορών. Δίδεται ιδιαίτερη προσοχή ώστε να διασφαλιστεί ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι για τη συνεργασία χρησιμοποιούνται σύμφωνα με τις αρχές και τους στόχους της εταιρικής σχέσης και για την παρεμπόδιση της εκτροπής της χρήσης των πόρων για πολεμικούς σκοπούς..»

6. Στις περιόδους που έπονται των συγκρούσεων, τα μέρη προβαίνουν σε κάθε κατάλληλη ενέργεια για να σταθεροποιήσουν την κατάσταση κατά την μετάβαση για να διευκολύνουν την επάνοδο σε μια σταθερή, χωρίς βία και δημοκρατική κατάσταση. Τα μέρη διασφαλίζουν τη δημιουργία των αναγκαίων δεσμών μεταξύ μέτρων έκτακτης ανάγκης, αποκατάστασης και αναπτυξιακής συνεργασίας.

7. Για να συμβάλουν στην ενίσχυση της ειρήνης και της διεθνούς δικαιοσύνης, τα μέρη διακηρύσσουν τη βούλησή τους:

- να ανταλλάσσουν εμπειρία σχετικά με τη θέσπιση νομικών προσαρμογών που θα επιτρέψουν την κύρωση και την εφαρμογή του καταστατικού του Διεθνούς Ποινικού Δικαστηρίου της Ρώμης, και
- να καταπολεμούν τη διεθνή εγκληματικότητα σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, λαμβανομένου δεόντως υπόψη του καταστατικού της Ρώμης.

Τα μέρη προβαίνουν στις δέουσες ενέργειες για την κύρωση και την εφαρμογή του Καταστατικού της Ρώμης και των συναφών πράξεων.».

9. Το άρθρο 12 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 12

Συνοχή των κοινοτικών πολιτικών και αντίκτυπός τους στην εκτέλεση της παρούσας συμφωνίας

Τα μέρη αναλαμβάνουν να διαχειριστούν το θέμα της συνοχής των πολιτικών για την ανάπτυξη με τρόπο στοχοθετημένο, στρατηγικό και προσανατολισμένο στην εταιρική σχέση, ιδίως με την ενίσχυση του διαλόγου για τα ζητήματα που άπτονται του τομέα αυτού. Η Ευρωπαϊκή Ένωση αναγνωρίζει ότι οι πολιτικές της Ένωσης - πέραν της αναπτυξιακής πολιτικής - μπορούν να υποστηρίξουν τις προτεραιότητες ανάπτυξης των κρατών ΑΚΕ σύμφωνα με τους στόχους της παρούσας συμφωνίας. Σε αυτή τη βάση, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα ενισχύσει τη συνοχή των πολιτικών αυτών ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι της παρούσας συμφωνίας.

Με την επιφύλαξη του άρθρου 96, στην περίπτωση που η Κοινότητα προτίθεται, κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της, να λάβει μέτρο το οποίο ενδέχεται να επηρεάσει τα συμφέροντα των κρατών ΑΚΕ, όσον αφορά τους στόχους της παρούσας συμφωνίας, ενημερώνει εγκαίρως την ομάδα ΑΚΕ σχετικά με τις προθέσεις της. Προς το σκοπό αυτό, η Επιτροπή ενημερώνει τακτικά τη Γραμματεία της ομάδας ΑΚΕ σχετικά με τις προβλεπόμενες προτάσεις και της κοινοποιεί ταυτόχρονα την πρότασή της για τα μέτρα αυτά. Εφόσον είναι αναγκαίο, μπορούν να ζητηθούν πληροφορίες με πρωτοβουλία των κρατών ΑΚΕ.

Εφόσον ζητηθεί, πραγματοποιούνται αμέσως διαβουλεύσεις, ώστε να ληφθούν υπόψη οι ανησυχίες τους όσον αφορά την επίπτωση των μέτρων αυτών, πριν ληφθεί τελική απόφαση.

Μετά τις διαβουλεύσεις αυτές, τα κράτη ΑΚΕ και η ομάδα ΑΚΕ μπορούν επιπλέον να γνωστοποιήσουν γραπτώς τις ανησυχίες τους στην Κοινότητα το συντομότερο δυνατό και να προτείνουν τροποποιήσεις υποδεικνύοντας τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατό να καλυφθούν οι ανησυχίες αυτές.

Αν η Κοινότητα δεν συμπεριστεί τις απόψεις των κρατών ΑΚΕ, τα ενημερώνει σχετικά το ταχύτερο δυνατό γνωστοποιώντας τους λόγους.

Η ομάδα ΑΚΕ ενημερώνεται επίσης σχετικά με την έναρξη ισχύος των αποφάσεων αυτών, πριν από την εφαρμογή τους, εφόσον είναι δυνατόν.»

10. Το άρθρο 14 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 14

Μεικτά όργανα

1. Όργανα της παρούσας συμφωνίας είναι το Συμβούλιο των Υπουργών, η Επιτροπή των Πρέσβων και η Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης

2. Τα μεικτά όργανα και τα όργανα που θεσπίζονται δυνάμει των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης, με την επιφύλαξη των σχετικών διατάξεων των υφιστάμενων ή μελλοντικών συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης, θα προσπαθήσουν να διασφαλίσουν τον συντονισμό, τη συνοχή και τη συμπληρωματικότητα, καθώς και την αποτελεσματική και αμοιβαία ροή των πληροφοριών.»

11. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 14α

Συνεδριάσεις των αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων

Τα μέρη συνεδριάζουν σε επίπεδο αρχηγών κρατών ή κυβερνήσεων, με κοινή συμφωνία και σε κατάλληλη σύνθεση.»

12. Το άρθρο 15 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, το τρίτο εδάφιο αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Το Συμβούλιο των Υπουργών συνέρχεται, κατά κανόνα, μία φορά το χρόνο με πρωτοβουλία του Προέδρου και όποτε το κρίνει αναγκαίο, σε μορφή και γεωγραφική σύνθεση ανάλογη με τα υπό εξέταση ζητήματα. Οι συνεδριάσεις αυτές επιτρέπουν διαβουλεύσεις υψηλού επιπέδου σχετικά με θέματα ειδικού ενδιαφέροντος για τα μέρη, συμπληρωματικά με τις εργασίες της Μεικτής Διυπουργικής Επιτροπής Εμπορίου, όπως καθορίζεται στο άρθρο 38 και στο πλαίσιο της επιτροπής συνεργασίας ΑΚΕ-ΕΚ για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης, όπως καθορίζεται στο άρθρο 83, που τροφοδοτούν τις ετήσιες τακτικές συνεδριάσεις του Συμβουλίου των Υπουργών.»

- β) Στην παράγραφο 3, το δεύτερο εδάφιο αντικαθίσταται με το ακόλουθο κείμενο:

«Μπορεί να λαμβάνει αποφάσεις δεσμευτικές για τα μέρη και να εκδίδει ψηφίσματα-πλαίσιο, συστάσεις και γνώμες κατά τις ετήσιες τακτικές συνεδριάσεις ή με γραπτή διαδικασία. Υποβάλλει ετησίως εκθέσεις στην Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης σχετικά με την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας. Εξετάζει και λαμβάνει υπόψη ψηφίσματα και συστάσεις που εκδίδει η Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης.»

13. Το άρθρο 17 τροποποιείται ως εξής:

- α) Η παράγραφος 2 τροποποιείται ως εξής:

- i) η τρίτη και η τέταρτη περίπτωση αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «— συζήτηση θεμάτων που αφορούν την ανάπτυξη και την εταιρική σχέση ΑΚΕ-ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των συμφωνιών οικονομικής εταιρικής σχέσης, διαφόρων άλλων εμπορικών συμφωνιών, του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανάπτυξης και των εγγράφων εθνικής και περιφερειακής στρατηγικής. Προς τον σκοπό αυτόν, η Επιτροπή διαβιβάζει, προς ενημέρωση, όλα τα εν λόγω έγγραφα στρατηγικής στη Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης·
- συζήτηση της ετήσιας έκθεσης του Συμβουλίου των Υπουργών για την εφαρμογή της παρούσας συμφωνίας, έκδοση ψηφισμάτων και υποβολή συστάσεων στο Συμβούλιο των Υπουργών για την επίτευξη των στόχων της παρούσας συμφωνίας».

ii) προστίθεται:

«- προώθηση της θεσμικής ανάπτυξης και ενίσχυση των ικανοτήτων των εθνικών κοινοβουλίων σύμφωνα με το άρθρο 33 παράγραφος 1 της παρούσας συμφωνίας.»

β) Η παράγραφος 3 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«3. Η Κοινοβουλευτική Συνέλευση Ίσης Εκπροσώπησης συνέρχεται δύο φορές τον χρόνο σε ολομέλεια, εναλλακτικά στην Ευρωπαϊκή Ένωση και σε κράτος ΑΚΕ. Για την ενίσχυση της περιφερειακής ολοκλήρωσης και της συνεργασίας μεταξύ των εθνικών κοινοβουλίων, οι συνεδριάσεις μεταξύ μελών Κοινοβουλίου της ΕΕ και των χωρών ΑΚΕ πραγματοποιούνται σε περιφερειακό επίπεδο.

Οι περιφερειακές αυτές συνεδριάσεις διοργανώνονται σύμφωνα με τους στόχους που καθορίζονται στο άρθρο 14 παράγραφος 2 της παρούσας συμφωνίας.»

14. Το άρθρο 19 παράγραφος 2, αντικαθίσταται ως εξής:

«2. Η συνεργασία αναφέρεται στα συμπεράσματα των διασκέψεων των Ηνωμένων Εθνών και στους στόχους, σκοπούς και προγράμματα δράσης που συμφωνούνται σε διεθνές επίπεδο καθώς και στην παρακολούθησή τους, ως βάση των αρχών της ανάπτυξης. Η συνεργασία αναφέρεται επίσης στους στόχους της διεθνούς συνεργασίας για την ανάπτυξη και, ειδικότερα, δίνεται ιδιαίτερη προσοχή στη δημιουργία ποιοτικών και ποσοτικών δεικτών προόδου. Τα μέρη καταβάλλουν συντονισμένες προσπάθειες για να επισπεύσουν την πρόοδο προς την επίτευξη των αναπτυξιακών στόχων της χιλιετίας.»

15. Το άρθρο 20 τροποποιείται ως εξής:

α) Η παράγραφος 1 τροποποιείται ως εξής:

(i) Η εισαγωγή αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«1. Οι στόχοι της συνεργασίας για την ανάπτυξη μεταξύ ΑΚΕ-ΕΚ επιδιώκονται μέσω ολοκληρωμένων στρατηγικών, οι οποίες περιλαμβάνουν τα κατάλληλα, οικονομικά, κοινωνικά, πολιτιστικά, περιβαλλοντικά και θεσμικά στοιχεία τοπικής ιδιοκτησίας. Έτσι, η συνεργασία παρέχει ένα συνεκτικό βασικό πλαίσιο στήριξης για τις οικείες αναπτυξιακές στρατηγικές των ΑΚΕ, εξασφαλίζοντας συμπληρωματικότητα και αλληλεπίδραση μεταξύ των διαφόρων αυτών στοιχείων, ιδίως σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, καθώς και μεταξύ των επιπέδων αυτών. Στο πλαίσιο αυτό, καθώς και στο πλαίσιο των αναπτυξιακών πολιτικών και μεταρρυθμίσεων που εφαρμόζουν τα κράτη ΑΚΕ, οι στρατηγικές συνεργασίας ΑΚΕ-ΕΚ σε εθνικό επίπεδο και, κατά περίπτωση, σε περιφερειακό, αποσκοπούν:»

(ii) Το στοιχείο α) αντικαθίσταται ως εξής:

«α) στην επίτευξη ταχείας και συνεχούς οικονομικής μεγέθυνσης που δημιουργεί θέσεις εργασίας, στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, στην αύξηση της απασχόλησης και στη βελτίωση της πρόσβασης σε παραγωγικούς πόρους και οικονομικές δραστηριότητες,».

(iii) Προστίθεται το ακόλουθο στοιχείο:

«αα) στην ενίσχυση της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης,»

β) Η παράγραφος 2 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«2. Λαμβάνεται συστηματικά υπόψη η ενσωμάτωση των ακόλουθων θεματικών ή διατομεακών ζητημάτων, σε όλους τους τομείς συνεργασίας: τα ανθρώπινα δικαιώματα, τα ζητήματα που αφορούν το φύλο, η δημοκρατία, η χρηστή διακυβέρνηση, η αειφόρος διαχείριση του περιβάλλοντος, η κλιματική αλλαγή, οι μεταδιδόμενες και μη μεταδιδόμενες ασθένειες και ζητήματα που αφορούν τη θεσμική ανάπτυξη και τη δημιουργία ικανοτήτων. Οι τομείς αυτοί είναι επίσης επιλέξιμοι για κοινοτική στήριξη.»

16. Το άρθρο 21 τροποποιείται ως εξής:

α) Στην παράγραφο 1, στην εισαγωγή, η λέξη «ιδιωτικές» πριν από τη λέξη «επενδύσεις» διαγράφεται.

β) Στην παράγραφο 3 στοιχείο γ), οι αλλαγές δεν αφορούν το ελληνικό κείμενο.

γ) Η παράγραφος 5 αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«5. Η στήριξη στις επενδύσεις και στην ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα περιλαμβάνει δράσεις και πρωτοβουλίες σε μακρο- μεσο και μικροοικονομικό επίπεδο και προάγει την αναζήτηση καινοτόμων μηχανισμών χρηματοδότησης, συμπεριλαμβανομένου του συνδυασμού και της κινητοποίησης ιδιωτικών και δημόσιων πόρων για τη χρηματοδότηση της ανάπτυξης».

δ) Προστίθεται η ακόλουθη παράγραφος 6:

«6. Η συνεργασία υποστηρίζει τις επενδύσεις που πραγματοποιούνται σε βασικές υποδομές από τον δημόσιο τομέα με σκοπό την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, της οικονομικής ανάπτυξης και της εξάλειψης της φτώχειας.»

17. Στο άρθρο 22 παράγραφος 1, στοιχείο β), η εισαγωγή αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«β) διαρθρωτικών πολιτικών που αποσκοπούν στην ενίσχυση του ρόλου των διαφόρων φορέων, ιδίως του ιδιωτικού τομέα και στη βελτίωση των συνθηκών για την τη μεγαλύτερη κινητοποίηση των εσωτερικών πόρων και την ανάπτυξη των επιχειρήσεων, των επενδύσεων και της απασχόλησης, καθώς και:»

18. Το άρθρο 23 αντικαθίσταται ως εξής:

«Άρθρο 23

Ανάπτυξη του οικονομικού τομέα

Η συνεργασία στηρίζει τις αειφόρες πολιτικές και θεσμικές μεταρρυθμίσεις καθώς και τις επενδύσεις που είναι αναγκαίες για την ίση πρόσβαση στις οικονομικές δραστηριότητες και στους παραγωγικούς πόρους, ιδίως:

- α) την ανάπτυξη συστημάτων κατάρτισης που συμβάλλουν στην αύξηση της παραγωγικότητας στον θεσμοθετημένο και μη θεσμοθετημένο τομέα,
- β) το κεφάλαιο, τις πιστώσεις, τη γη, ιδίως όσον αφορά τα δικαιώματα ιδιοκτησίας και εκμετάλλευσης,

- γ) την ανάπτυξη στρατηγικών για την ύπαιθρο που αποσκοπούν στη δημιουργία πλαισίου για συλλογικό αποκεντρωμένο σχεδιασμό, την κατανομή και διαχείριση των πόρων,
- δ) την ανάπτυξη στρατηγικών με σκοπό την ενίσχυση της γεωργικής παραγωγής και της παραγωγικότητας στα κράτη ΑΚΕ, με την παροχή ιδίως της απαραίτητης χρηματοδότησης για την γεωργική έρευνα, την παροχή γεωργικών εισροών και υπηρεσιών, τις αγροτικές υποδομές στήριξης, καθώς και τη μείωση και διαχείριση των κινδύνων. Η στήριξη περιλαμβάνει τις δημόσιες και ιδιωτικές επενδύσεις στη γεωργία, την ενθάρρυνση της ανάπτυξης των γεωργικών πολιτικών και στρατηγικών, την ενίσχυση των γεωργικών οργανώσεων και του ιδιωτικού τομέα, τη διαχείριση των φυσικών πόρων, καθώς και την ανάπτυξη και λειτουργία των γεωργικών αγορών. Οι στρατηγικές γεωργικής παραγωγής ενισχύουν τις εθνικές και περιφερειακές πολιτικές επισιτιστικής ασφάλειας, καθώς και την περιφερειακή ολοκλήρωση. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία υποστηρίζει τις προσπάθειες των χωρών ΑΚΕ να ενισχύσουν την ανταγωνιστικότητα των εξαγωγών των βασικών προϊόντων τους και να προσαρμόσουν τις εξαγωγικές στρατηγικές των βασικών προϊόντων τους με βάση την εξέλιξη των εμπορικών συνθηκών.»
- ε) τη βιώσιμη ανάπτυξη των υδάτινων πόρων, με βάση τις αρχές της ολοκληρωμένης διαχείρισης, κατά τρόπο ώστε να εξασφαλιστεί η δίκαιη και αειφόρος διανομή των κοινών υδάτινων πόρων μεταξύ των διαφόρων χρήσεων.
- στ) την αειφόρο ανάπτυξη της υδατοκαλλιέργειας και της αλιείας, καθώς και της εσωτερικής αλιείας και των αλιευτικών πόρων εντός της αποκλειστικής οικονομικής ζώνης των κρατών ΑΚΕ.

- ζ) την οικονομική και τεχνολογική υποδομή και υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, των τηλεπικοινωνιακών συστημάτων, των επικοινωνιακών υπηρεσιών και της ανάπτυξης της κοινωνίας των πληροφοριών,
- η) την ανάπτυξη ανταγωνιστικού βιομηχανικού, εξορυκτικού και ενεργειακού τομέα, με την παράλληλη ενθάρρυνση της συμμετοχής και ανάπτυξης του ιδιωτικού τομέα,
- θ) την ανάπτυξη των συναλλαγών, συμπεριλαμβανομένης της προώθησης των δίκαιων συναλλαγών,
- ι) την ανάπτυξη του επιχειρηματικού, χρηματοδοτικού και τραπεζικού τομέα καθώς και άλλων υπηρεσιών,
- ια) την ανάπτυξη του τουρισμού,
- ιβ) την ανάπτυξη της υποδομής και των υπηρεσιών στο χώρο της επιστήμης, της τεχνολογίας και της έρευνας, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης, μεταφοράς και απορρόφησης των νέων τεχνολογιών,
- ιγ) την ενίσχυση των ικανοτήτων σε παραγωγικούς τομείς, ιδίως στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα.
- ιδ) την προώθηση των παραδοσιακών γνώσεων και
- ιε) την ανάπτυξη και εφαρμογή των ειδικών στρατηγικών προσαρμογής με σκοπό την αντιμετώπιση των επιπτώσεων της διάβρωσης των προτιμήσεων, συμπεριλαμβανομένων ενδεχομένως των δραστηριοτήτων που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως ν) παραπάνω.».

19. Προστίθεται το ακόλουθο άρθρο:

«Άρθρο 23α

Αλιεία

Αναγνωρίζοντας τον βασικό ρόλο της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας στις χώρες ΑΚΕ, με τη θετική συνεισφορά τους στη δημιουργία θέσεων εργασίας, τη δημιουργία εσόδων, την επισιτιστική ασφάλεια και τη διατήρηση των μέσων διαβίωσης των αγροτικών και παράκτιων πληθυσμών και, ως εκ τούτου, τη μείωση της φτώχειας, η συνεργασία αποβλέπει στην περαιτέρω ανάπτυξη των τομέων της υδατοκαλλιέργειας και της αλιείας στις χώρες ΑΚΕ, με σκοπό την αύξηση, κατά βιώσιμο τρόπο, των συναφών κοινωνικών και οικονομικών πλεονεκτημάτων.

Τα προγράμματα και οι δραστηριότητες συνεργασίας ευνοούν, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό και την εφαρμογή βιώσιμων αναπτυξιακών στρατηγικών και σχεδίων δράσης στον τομέα της υδατοκαλλιέργειας και της αλιείας στις χώρες και τις περιοχές ΑΚΕ· την ενσωμάτωση της υδατοκαλλιέργειας και της αλιείας στις εθνικές και περιφερειακές αναπτυξιακές στρατηγικές· την ανάπτυξη της υποδομής και της απαιτούμενης τεχνογνωσίας που απαιτούνται ούτως ώστε να μπορέσουν οι χώρες ΑΚΕ να αποκομίσουν, με βιώσιμο τρόπο, όσο το δυνατό περισσότερα οφέλη από την αλιεία και την υδατοκαλλιέργεια· την ανάπτυξη ικανοτήτων των χωρών ΑΚΕ ούτως ώστε να αντιμετωπίσουν τις εξωτερικές προκλήσεις που τις εμποδίζουν να αξιοποιήσουν πλήρως τους αλιευτικούς τους πόρους· καθώς και την προώθηση και ανάπτυξη κοινών επιχειρήσεων ικανών να πραγματοποιούν επενδύσεις στους τομείς της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας των χωρών ΑΚΕ. Κάθε συμφωνία αλιείας την οποία μπορεί να διαπραγματευθεί η Κοινότητα με τα κράτη ΑΚΕ, πρέπει να συμβιβάζεται δεόντως με τις στρατηγικές ανάπτυξης στον τομέα αυτόν.

Για να αναπτυχθεί, να βελτιωθεί και/ή να ενισχυθεί η αναπτυξιακή συνεργασία ΑΚΕ-ΕΕ στον τομέα της βιώσιμης υδατοκαλλιέργειας και της αλιείας, μπορούν να διεξαχθούν διαβουλεύσεις υψηλού επιπέδου, ιδίως σε υπουργικό επίπεδο, με κοινή συμφωνία.

20. Στο άρθρο 25, παράγραφος 1, τα στοιχεία α) και β) αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

- «α) στη βελτίωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισης σε όλα τα επίπεδα, με την επιδίωξη της δημιουργίας συστήματος αναγνώρισης των τίτλων ανωτάτης εκπαίδευσης και συστημάτων διασφάλισης της ποιότητας της εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένης της εκπαίδευσης και κατάρτισης που παρέχονται επιγραμμαμικώς ή με άλλα μη συμβατικά μέσα, και στην απόκτηση τεχνικών ικανοτήτων και δεξιοτήτων·
- β) στη βελτίωση των συστημάτων υγείας, ιδίως με τη δίκαιη πρόσβαση σε πλήρεις και ποιοτικές υπηρεσίες υγείας, και του τομέα διατροφής, με την εξάλειψη της πείνας και του υποσιτισμού, στη διασφάλιση επαρκούς προσφοράς τροφίμων και στην επισιτιστική ασφάλεια, ιδίως με την ενίσχυση των δικτύων ασφαλείας·»

21. Το άρθρο 27 τροποποιείται ως εξής:

- α) Ο τίτλος αντικαθίσταται από το ακόλουθο κείμενο:

«Πολιτισμός και ανάπτυξη»

β) Το στοιχείο γ), αντικαθίσταται ως εξής:.

«γ) στην αναγνώριση, διαφύλαξη και προώθηση της αξίας της πολιτιστικής κληρονομιάς καθώς και στη στήριξη της ανάπτυξης των ικανοτήτων στον τομέα αυτό,

γ) Προστίθενται:

«ε) στην αναγνώριση και υποστήριξη του ρόλου των πολιτιστικών φορέων και των πολιτιστικών δικτύων και στην αξιοποίηση της συνεισφοράς τους στην αειφόρο ανάπτυξη,

στ) στην προαγωγή της πολιτιστικής διάστασης στην εκπαίδευση και της συμμετοχής των νέων στις πολιτιστικές δραστηριότητες.».

22. Τα άρθρα 28-29 αντικαθίστανται από το ακόλουθο κείμενο:

«Άρθρο 28

Γενική προσέγγιση

1. Η συνεργασία ΑΚΕ-ΕΕ συμβάλλει ουσιαστικά στην υλοποίηση των στόχων και των προτεραιοτήτων που έχουν θέσει τα ίδια τα κράτη ΑΚΕ στο πλαίσιο της περιφερειακής συνεργασίας και ολοκλήρωσης.